

GEORGE BEDAUX

[kunst]secretaris // medeoprichter Stichting Carré

Architectuurliefhebber George Bedaux heeft veel inspraak gehad in de Tilburgse kunst- en cultuurwereld. Zo was hij vicevoorzitter van buurtraad Armhoefse Akkers en medeoprichter van Stichting Carré en Stichting Jos Bedaux. George ontving hier zelfs een oorkonde voor: 'De Tilburgse Kunstsecretaris Oorkonde.' En nu, op zijn oude dag, is hij het nog niet beu. Via Erfgoedvereniging Tilburg houdt George zich wekelijks bezig met monumenten en monumentwaardige panden. Hij bezoekt ze, schrijft erover en zet zo de monumenten van Tilburg op de kaart.

'Vanuit de buurtraad organiseerden wij bijvoorbeeld kinderversteekplaatsen en de inrichting van parkjes in de buurt. Maar we hebben ook tegen verschillende bouwplannen gestreden. En we kregen het voor elkaar dat bepaalde panden of plekken op de monumentenlijst

terecht kwamen.' George Bedaux legt uit waar de buurtraad Armhoefse Akkers zich zoal mee bezig hield. 'Wij maakten ons druk over allerlei zaken', vertelt hij lachend.

George laat me een oud boekje zien. Geroeste nietjes houden de vergeelde pagina's bij elkaar. 'Buurtkrant Armhoefse Akkers'. Op de voorkant is een foto van Carré te zien. De eerste pagina vertelt me dat het exemplaar uit 1983 komt: het krantje is gewijd aan de opening van Carré. Ik, als twintigjarige, ben inmiddels gewend aan Whatsappgroepen met de buurt, de Nextdoor app, enzovoorts. Ik sta te kijken van wat ik allemaal vind in het krantje. 'Gevonden. Blauw regenjack, verloren tijdens het jaarlijkse kampvuur op het Carré-terrein. Het jasje lijkt toe te behoren aan een negen- of uit de kluiten gewassen tienjarige. Het is gevonden door..' Kittens die worden aangeboden, muzieklessen, fietsstoeltjes voor f. 15,-. En dat allemaal via een papieren communicatiemiddel. Op een gegeven moment wijst George me op een artikel in het krantje: 'het Carré van ziekenhuis tot cultureel centrum.' Met als ondertitel: 'een stuk geschiedenis geschreven ter gelegenheid van de tweede opening van een gebouw.' In dit stuk lees ik alle exacte data.

Tien jaar voordat het St. Elizabeth ziekenhuis zou verhuizen, kreeg de buurtraad in de gaten dat het terrein een nieuwe bestemming moest krijgen. 'Destijds hebben wij de gemeente gevraagd of we mee mochten denken over een bestemming voor de gebouwen. De gemeente zei dat ze daar niks mee te maken had en vond dan ook dat de buurtraad zich er niet mee moest bemoeien. Later berichtte de gemeente dat zij zich er toch in wilde mengen en dat wij ook mee mochten denken.' Maar ondertussen was al uitgelekt dat Jan Wier in contact was met het ziekenhuis en de plek mocht kopen. Uit de buurtkrant: 'Januari 1980. De vlam in

de buurtpan. Naar aanleiding van deze geheime notitie vraagt een zeer verontruste Buurtraad de Gemeente om opheldering. Zijn er in de richting van Jan Wier toezeggingen gedaan?' George vertelt me dat de buurtraad daar heel boos over was. Ik vraag waarom. 'Wij wilden best zo'n instelling in de buurt hebben, dat was het probleem niet. Wij waren ertegen dat het niet met ons overlegd werd. Dat ze niet in openheid naar ons toe zijn gekomen. Het voelde alsof ze iets te verbergen hadden. En natuurlijk waren de meningen verdeeld over de komst van Jan Wier, er waren ook mensen die er niet om stonden te springen. Maar later hebben we een enquête afgenomen onder de buurtbewoners en daaruit bleek dat de meerderheid geen bezwaar had tegen vestiging van Jan Wier.'

Nu ik dit verhaal van George hoor, ben ik benieuwd naar zijn mening over een passage uit een document dat ik tijdens mijn gesprek met Mark Stalpers kreeg. Die komt uit het boek 'De psychiater en de witte vlek, 30 jaar GGZ Midden-Brabant' (Willemsen, 2005). Ik lees voor: 'De verslaggever van De Spuit constateerde bitter dat juist nu het zo ver was gekomen dat psychiatrische patiënten niet langer werden weggestopt in 'verafgelegen bossen' en men ze wilde opnemen in de Tilburgse samenleving, deze ontwikkeling werd afgeremd door de op eigenbelang gerichte buurtbewoners. Kennelijk sloten de buurtbewoners zich liever op in hun 'consumptieparadijsje', zichzelf met alle middelen beschermend tegen de boze buitenwereld om de werkelijkheid maar niet onder ogen te hoeven zien.' De Spuit was een consumentenblad voor en door patiënten van de gezondheidszorg regio Tilburg. Ik zit nu tegenover zo'n 'op eigenbelang gerichte buurtbewoner'. Wat zou zijn kijk hierop zijn? Het zijn grote uitspraken... George luistert aandachtig, is even stil en begint te

lachen. Hij lijkt duidelijk niet meer onder de indruk hiervan, alsof hij eraan gewend is geraakt. 'Er wordt zo eenvoudig gezegd dat wij niet gelukkig waren met de komst van Jan Wier. Dat wisten ze helemaal niet. Dat is een foute interpretatie, dat bleek ook uit de enquête waar we eerder over spraken.' Zo zie je maar weer wat perspectief met een verhaal kan doen.

De buurtraad heeft destijds ingestemd met de komst van Jan Wier, maar daar verbonden zij wel een aantal voorwaarden aan. Één daarvan was het behoud van Carré. Want in de eerdergenoemde, geheime notitie kwam ook naar voren dat het pand in zijn geheel gesloopt moest worden. Voor de lezer die het nog niet weet; Carré had vroeger nog een andere vleugel, waardoor het gebouw twee keer zo groot was. 16 augustus 1982. Deze datum wordt benadrukt in het buurtkrantje met een zwart omlijning. 'Terwijl de westvleugel van het Carré al bijna met de grond gelijkgemaakt is, stemt de Gemeenteraad van Tilburg in ... slechts de helft van de Carré-gebouwen overeind te houden. Een zwarte pagina in de geschiedenis.' George vindt deze beslissing tot op de dag van vandaag een schande. 'Dat vind ik zo verschrikkelijk. We waren er bijna. Nu hebben we het kunstwerk van Nico de Wit neergezet om die andere kant er nog een beetje te laten zijn.'

Ik vraag George hoe hij Carré als mens zou zien. Het is een gebouw, maar wat als deze een karakter zou hebben? 'Een stoer mens,' zegt hij resoluut. Hij vervolgt: 'maar met een half been. Een geamputeerd been. Zo voelt het echt.'

Het buurtkrantje uit 1983 heeft nu een speciale plek gekregen in het kantoor van Ateliers Tilburg in Carré.

